

TAPOLCZAI LAPOK

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A szerkesztőség:
Harang-utca 520. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Felelős szerkesztő:
SZIGETHY ÖDÖN.
Kiadó és laptulajdonos:
LÓWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: Egy hasábos petsor egyszeri közlésnél 8, többszöri közlésnél 6 fillér. Apró hirdetés lappal együtt egész évre 16 korona. — Nyílt-tér: petsora 40 fillér.

Ismét az olasz borvámklauzula.*)

Még nem volt elég a sok súlyos csapás, melyet az utolsó 10 év alatt szenvedtünk; alig tettük el az 1890-ben született olasz borvámklauzulát, máris újra élesztgetik, és mint hazajáró lélekkel tartanak vele bennünket rettegésben.

Kormányunk 1892-ben kötötte meg Olaszországgal a magyar bortermelők anyagi romlását okozó vámszerződést és iktatta törvénybe ezt a hirhedtét vált olasz borvámklauzulát.

Kishitűek voltak akkor is mindazok, kik az állam hajóját kormányozták. Szemben a fenyegető veszéllyel, dacára a külföldi tapasztalatoknak, nem merték bízni a magyar gazdaközönységben. Nem hitték, hogy az a magyar honfoglaló, ki e szép hazát vére árán megszerezte, annyi száz és ezer megtámadtatás ellen megvédelmezte, és megtartotta, — meg bírjon küzdeni a terméket mostohasága, a leg-hitványabb féreg, a *filloxerával* is.

Bölcs államférfiaink úgy gondolták, hogy ha már pusztulnak szőlőink, apad a termésünk, zudítsuk a termelő nyakára a külföldi lórét, ha mindjárt

*) Az olasz borvám ellen megindult mozgalom egy lelkes vezérével kapott alábbi cikket általános érdekű és időszzerű voltánál fogva szívesen közöljük Szerk.

bitanggá lesz is a hazai nektár, nehogy csappanjon a borfogyasztás, vagy talán az italmérségi adó.

Beeresztették hozzánk az olasz bort olyan vám mellett, melynél nagyobbat vetnek ki az egyes államok a *nélkülözhetetlen kenyérre is*.

Rövidlátó volt akkori kormányunk, és nem is sejtették, hogy az a nép, kit e szép hazához egy ezredév megszentelt emléke fűz, kinek itt ringott bölcsője és akinek itt nyílik meg sirja is, imádó szeretettel ragaszkodik a magyar földhöz, a mindnyájunkat tápláló édes anyához, — képes azért pénzét, vagyonát, munkáját és ha kell verét is áldozni.

Hatszázhuszonkétezer hold termő szőlője volt Magyarországnak, mind-megannyi paradicsomkertje a kisbirtokos termelőnek. Ebből a 622 ezer holdból mire a magyar kormány, a társadalom és a gazdaközönység föl-eszmélt, elpusztult fele és ma már alig van meg a tizede.

Hogy hány száz milliót vesztettünk régi szőlőink elmaradt termésében, azt kiszámítani alig lehet. Az anyagi veszteséggel karöltve jart az erkölcsi romlás is, mert hiszen ez mindig beáll, ha egy néposztály a vagyoni romlás szélere jut.

Szomorú idők voltak ezek. Istennek hála, hogy áttestünk rajta.

Erős hittel, bizva a magyarok Iste-

nében, fogtunk a munkához, nem sajnálva semmi anyagi áldozatot, tanulunk, küzdöttünk és dolgoztunk a legodaadóbb szorgalommal. Isten nem hagyott el bennünket. Kopárrá vált hegyeinkben újra zöldül a szőlőtöke és mosolygó fürtjeivel öröme hangolja a szorgalmas munkást. Szívünkben újra éled a remény, hogy sikerült ismét megalkotni megélhetésünk alapját.

Sajnos, nincsen öröm öröm nélkül. Alig hogy ráléptünk a helyes útra, máris alig leküzdhető akadály gördül elénk. A magyar törvényhozás által az év elején fölemelt borvámot ismét le akarják szállítani.

Olaszország, melynek szabadságát, függetlenségét magyar vér árán is, magyar fegyverek segítették kivívni, továbbra is szípolozni akar bennünket. Kiküldött megbízottjai egymás után járnak házalni hol Bécsben, hol Budapesten; gróf Miraglia egyre azon erőlködik, hogyan lehetne a magyar törvényt visszavonni és bennünket továbbra is kizsákmányolni. Le akarják a borvámot 10—12 koronára szállítani és ezen felül 3—400 ezer hektoliter bort 6 koronás vám mellett behozni.

Ezt nem tűrhetjük, mert ha Olaszországnak megengednénk, megkövetelné Franciaország is. Elég volt az áldozatból; elég volt az utolsó 10 év alatt nyíltan bevallott 7—8 millió hek-

TÁRCZA.

Japán.

A „Tapolczai Lapok“ eredeti tárczája.

A jelenlegi orosz-japán háború teszi időszerűvé, hogy a japán nép szokásaival megismerkedjünk, annak, különösen a népeletről vett néhány képeit bemutassuk.

Japánban az asszonyok hasonlíthatatlanul jobb sorsban részesülnek, mint bármely más európai népnél, de azt lehet mondani, hogy inkább játékszerűül szolgálnak, mint a valóságos asszonyi kötelességek teljesítésére; a mi ismét félszegség, mert hivatását minden elő lénynek be kell tölteni, különben a közszenvet alatta.

A japániai élete nem egyéb, mint a cífránál cífrább szertartások szakadatlan láncolata, születéstől a sirig. A fiugyermekek születése után 31 nappal, a leányt 30-al viszik a templomba s ott a papnak 3 cédulát adnak kezébe, a melyik mindegyikére egy-egy név van felírva; a pap a cédulákat a levegőbe hajítja s a melyik előbb esik a földre, az arra írott nevet kapja az újszülött.

Iskoláik nagy számmal vannak, de azokban eddigelé csupán az írást, olvasást, számvetést, meg hazai történeteket tanították; az előkelők gyermekei bizonyos főiskola formába járnak, de az életben előforduló témén telen szertartáson kívül nem igen tanítottak valamire; hanem arra nem felejtették el megtanítani, hogy adandó alkalommal szépen, csinosan tudják felválni hasukat, — persze

kivált a főrendűeket, mert hát rendszerint ezeket szokta leggyakrabban érni hasonló szerencse.

Az ifju tizenöt éves korában bevégezte tanulmányait és elfoglalta állását az életben; ekkor meg kell nevének ismét változtatni és ennek mindanyiszor meg kell történnie, a hányszor rangjában előbbre lép, vagy ha főnöke oly nevet talál választani, mint az övé, mert illetlen, magát főnökével egyenlő néven neveztetni.

A japániai házaik általában igen egyszerűek, fából vannak építve, belől papiros falakkal osztatnak szobákra; minden ház előtt rendszeren 3 láb széles tornác van. Házaikat erre alkalmas edénybe rakott izzó szénrel fűtik s minthogy az egész szoba földje padolat helyett szalmagyékényvel van borítva, gyakran tűz támad; a konyhákban is szabad tűznél főznek s azért nem ritkán egész városrészek hamvadnak el.

(Ma már tűzrendészeti szempontból egészen más állapotok vannak Japánban. A papiros falakat csaknem teljesen kiküszöbölték s csak itt-ott faluhelyen, szegényes házakban fordulnak még elő. A városokban faépületek ritkaságszámba mennek, mindenütt kőből vagy téglából épült szép házak vannak, melyekben kályhák és fedett tűzhelyek szolgáztatják a meleget. Azonkívül kitűnően szervezett tűzoltóságuk van a japánoknak, sokkal jobb, mint az, melyről a levél írója a következőkben megemlékezik. Szerk.)

E baj valóságos tűzoltó sereget teremtett, a kik minden szükségességgel el vannak látva s őrzt állanak; az első jelre minden állomásról

sietnek a vész helyére s pedig annál inkább, mivel a később érkezetteknek csak ugy szabad az oltásban részt venniük, ha az előbb érkezettek megengedik. Minthogy pedig a tűzoltásnál kitűnő nagy tisztesség gyanánt tekintetik, a tűzoltó csapatok nem ritkán összekapnak azon, hogy melyikök tegyen többet az oltásban.

Különbőn háborun kívül kardot rántani gyalázatnak tartatik (no ez nálunk sem ártana); a lándzsák hegyeire tok van vonva és ugyan jó ismerőse, barátja legyen valamely japáninak, a ki rá bírja venni, hogy kardja pengéjét megmutassa neki.

Pedig nincs igen mit szégyenelnie rajta, mert mindannyiú oly éles, hogy a legvékonyabb papírszeletet a levegőben elmettzi és a jó kardnak főpróbája az, hogy az érett uborkát elusztatják valamely folyó vizen s annak uszása irányában a kardot alá és fel mozgatják és ha jó a kard, ketté kell vágni az uborkát.

A zenét igen szeretik; rizsből főzött szesz ital isznak s ha ez megárt valamelyiknek, teát iszik és ha ez nem használ, szépen visszavonul, nem garázdálkodik; kocka, kártya szigorúan el van tiltva, hanem e helyett mást játszanak; de minden névvel nevezendő mulatságaikban az illedelemre igen sokat adnak.

Az olvasó, a kinek az utóbbi időben bőven alkalmá lehetett a japániai államformájáról, szokásairól és általában életéről egyet-mást megtudhatni, megítélheti ebből, mily rohamosan haladt ez az értelmes nép alig egy-két évtized alatt.

toliter olasz bor és az idegen cégér alatt behozott 4—5 millió hektoliter olasz bor beözönlését túrnunk.

Bortermelésünk gyarapodásával, Istennek hála, nemcsak nincs szükségünk idegen borra, de miután csakis élénk kivitel mellett remélhetjük szőlőink jövedelmezőségét, — valóságos bűn és megbocáthatatlan merénylet lenne megnyugodni az idegen bornak olcsó vám melletti behozatalában.

Eddigi szőlőtelepítéseink milliókra menő terhet raktak a birtokos vállaira. A filloxeravész fellépése óta a szőlőbirtokos osztály kilenc tized része nemcsak összes jövedelmét fektette szőlőjébe, de nagy és súlyos adóságot is csinált, melynek törlesztését csakis normális borárak mellett remélheti.

Azon esetre, ha kormányunk politikai szempontok által vezéreltetve helyt adna az olaszok szemérmetlen követeléseinek, bátran szervezhet új és újabb végrehajtói állásokat, mert bizony tartozásainkat nem leszünk képesek megfizetni.

De hát képzelhető-e olyan kormány, aki tudva kész lenne tönkre tenni annyi százezer embert, kivéve kezéből a kenyérkereső eszközt? Vagy ha akadna is ilyen kormány, találkozhat-e olyan többség a törvényhozó testületben, aki beleegyezését adja ilyen merényletre? *Ugy hirdik, akad!* És miért? Talán nemzetünk fennmaradása kívánja, hogy uéhány százezer ember kenyerét elvegyék? Vagy a közigazdaság más ágának fejlesztése kívánja? Vagy talán Olaszország más téren nyújt megbecsülhetetlen kárpótlást?

Nincs olyan ága közigazdaságunknak, sem az ipar, sem a kereskedelem, sem a földművelés terén, amely csak úgy bírna megélni, virágzóvá fejlődni, és hasznot hajtó fontos tényezővé válni, ha érte egy egész munkás osztály százazreit dobják oda áldozatul.

Olaszország nekünk kárpótlást nem nyújt. Évekkel ezelőtt élénk cukor-kereskedelmünk volt ugyan Olaszországgal, ez azonban megszűnt, ma már nem viszünk ki mást, mint lovat és fát.

Lovainkat más országok ép oly jól, sőt jobban veszik, különben is az állattenyésztés más irányba terelődven, pár év múlva ló kivitelünk alig lesz. Fát pedig már ma is hozunk be Ausztriából, karónak felmunkálva. Bortermelésünk emelkedésével pedig, don-gafában is oly nagy a kereslet, hogy rövid idő múlva behozatalra szorulunk itt is.

Nincs tehát semmi közigazdaságilag megokolható indoka annak, hogy magunkat Olaszországért tönkre tegyük. Keressük talán a politikai okokban? Ugy hirdik, a hármasszövetség érdeke kívánja, hogy Olaszországnak ajándékkul adjuk saját anyagi jobblétünket.

Mikor Olaszország szabadságáról és függetlenségéről volt szó, amikor nagy, nemes és népboldogító ideálok megvalósításáért fogtak fegyvert a népek jobbjai, nemzetünk hősei ezrenként es-küdték az olasz lobogó alá. Félistenként küzdött a magyar az olasz szabadságért és hőseink vérükkel pecsételték meg a szabadságért küzdő népek szent szövetségét. Olaszország

szabad és független lett; fejlődő gazdasága számottevő hatalommá teszi. A magyar pedig — nem találja honát e hazában és vándorol ki Amerikába; hajtja a közölgő nyomor s vérző szí-vel bár, de másutt keres boldogulást.

Mik vagyunk mi a hármasszövetségben? Hatalmi tényező? Nem. Szolgák vagyunk, munkás kéz, fehér rab-szolgák. Miénk a munka, másé a haszon. Mi ültetjük a fát, más szedi a gyömolcsét, élvezi enyhet adó árnyát, éltet adó tápot nyújt az a németnek, olasznak és csak koldusbotot a ma-gyarnak.

A hármasszövetség alkotta béke templomához mi hordjuk a követ, vé-rünk és keserves verejtékünkkel ra-gasztjuk össze; vésztől vihartól meg is óvja az Európa népeit, de minket koldussá tesz és megsemmisít annak főtartása.

Pedig mi élni és boldogulni akarunk. Kopár hegyeinket hagyaszorgalommal tettük áldásthozó termő földdé; meg-élhetésünk, jövőnk alapját ebbe fektettük. Négy-öt száz ezer hold oly ter-ületet művelünk semmi másra, csakis egyedül a szőlőtermelésre alkalmas ter-ületet. vajjon mit tegyünk, ha meg-szűntünk ezt haszonnal művelni?

Ez ideig bortermő hegyvidék népe még nem nyult a vándorbothoz; he-gyein megedzve a természet viszon-tagságaitól, Anteuszként minden csa-pás után ujult erővel fogott a küz-delemhez és le is győzött minden aka-dályt.

Győznünk kell most is és ha ösz-szetartunk, úgy fogunk is győzni. Fá-radságunk gyömolcséhez jogunk van, jogunkat kérjük, mert nem tűrhetjük, hogy politikai indokból egy idegen nemzetnek minket dobjanak áldozatul!

Tiltakozunk az ellenünk intézett, vagy intézendő merénylet ellen, tiltakozásunk legyen nagy és impozáns, a jogainkat védő mozgalmakban ve-gyen részt mindenki és csatlakozzunk a népgyűlés határozati javaslatát vivő küldöttséghez, hogy hazánk fővárosá-ban minél többen kiáltassuk egy szí-vel és lélekkel:

Le az olasz borral!

..... y ..... v.

Zalavármegye új építési szabályrendelete.

Irta: Kell Dezső.

Azok a viszásságok, amelyek vidéki építkezéseinknél lépten-nyomon tapasztalhatók, azok a mulasztások, amelyek a kező szakértelem hiánya miatt sokszor helyrehozhatatlan hibákat eredményeztek, nem kerültek el az intéző körök figyelmét sem. Ép nemrégiben e lapnak hasábjain mutattam rá, mi lenne a legsürgősebb teendő, hogy ha már a multak hibáit nem is tudjuk eltüntetni, de legalább a jövőre nézve elkerüljük a tervszerűség nélküli építkezés hátrányait. Azon alapelveket, amelyeket ott hangoztattam, majdnem szóról szóra magáévé teszi a mostanában Zalavármegye részéről kiadott építkezési szabályrendelet és most az érdekelteken mulik, hogy ezek az

üdvös ujitások ne csak a papíroson szerepeljenek, hanem a teljességükben átmenjenek a gyakorlati életbe és a nagyközönséget áthassa az a tudat, hogy a közérdek támogatása, ha egyesek részéről áldozatkészséget is követel, végeredményében csakis mindenkire nézve üdvös eredményeket szülhet. A fent említett rendelet főbb vonásaiban a következőképen intézkedik:

Minden új épület emeléséhez és a meglevőknek lényeges átalakításához építési engedély szükséges. Ennek a kiadása iránt a község előljárásihoz keil folyamodni. A folyamodványnak tartalmaznia kell az utca nevét, a telek helyrajzi számát, a szomszédok neveit, azonkívül csatolni kell 2 példányban az épületnek 1 : 100 méretarányu tervrajzát, alaprajz, homlokzat és kereszt-metszet feltüntetésével. A tervrajzon megjelölendő a egyes helyiségek rendeltetései, azonkívül az építéshez szükséges anyag is megnevezendő. Egyszerű szerkezetű, egy szoba, kony-ha és kamrából álló épülethez nem kell engedélyt kérni, csupán be kell jelenteni szóval vagy írásban az épü-let fekvését, a belső lakhelyiségek, a falak magasságának, vastagságának és az ajtó- ablaknyílásoknak méreteit, valamint az építkezési anyagot.

A község előljárási az érdekeltek meghívása után 8 napon belül helyszini tárgyalást tart. Ha az épít-kezés a szabályrendelet értelmében nem esik kifogás alá, akkor a köz-ség előljárási a bejelentést egysze-rűen tudomásul veszi és erről a felet értesíti. Ha azonban az építkezés köz-egészségügyi, tűzrendészeti, szépité-szeti vagy közrendészeti szempontból kifogásolható, idegen érdekeket és jo-gokat érint, vagy ha az építés ható-sági engedélyhez van kötve, a köz-segi előljárási a helyszini tárgylas-ról felvett jegyzőkönyvet az érdekelt felek megjegyzései és netáni kifogá-sai kapcsán további eljárás és I fokú határozat hozatal végett a járási fő-szolgabirohoz felterjeszti. A felterjesz-tésben a község előljárási tartozik reá mutatni, minő kifogás alá esik a tervbe vett építkezés. A főszolgabiro jogositva van az iratok beérkezte után 8 napon belül helyszini tárgyalást el-rendelni, a hol törvényes képesítésű szakértő közbenjöttével a felmerült ki-fogások elbirálatnak. Ha a felek ész-revételei magánjogi természetűek, ak-kor a törvényes utra utasítandó a do-log, azonban az engedély kiadása ettől függővé nem tétetik. Az engedély meg-adása után a terv egyik példánya a hatóságnál marad, míg a másik az engedélyezési záradékkal ellátva a fél-nek kiadatik. A főszolgabiro határo-zata ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt az alispánhoz, ennek meg-változtató határozata ellen pedig a közigazgatási bizottsághoz lehet fel-lebbezni. Két egyforma határozat ese-tében fellebbezésnek nincs helye. Ad-dig az építkezést nem szabad megkez-deni, míg az engedély jogerőre nem emelkedik, valamint az engedély ha-tályát veszti, ha annak kiadása után 2 éven belül az építkezést meg nem kezdik. Az építkezés megkezdését az

épített 48 órával előbb tartozik a község előljáróságánál bejelenteni.

Az engedélyezett terv szerinti építkezésért úgy az építkező fél, mint az építés vezetője egyaránt felelős és attól újabb bejelentés és engedély nélkül nem térhetnek el.

(Folytatjuk.)

H I R E K.

Eljegyzés. Dr. Györfly Zoltán tapolczai ügyvéd eljegyezte Bozzay Pál leányát Irénkét Keszthelyről.

Esküvő. Folyó hó 26-án vezeti oltárhoz Dömötör Zsigmond zala-szent-gróti iparos, Brunner Elek helybeli iparos leányát, Irénkét.

A köztisztaság és közegészség előmozdítása érdekében Zalavármegye alispánja a következő rendeletet intézte a járások főszolgabíráihoz és a rendezett tanácsú városok polgármestereihez: H í v a t a l o s m á s o l a t. 5303/903. Zalavármegye alispánjától. Tárgy: Általános közegészség előmozdítása. Valamennyi főszolgabírónak és r. t. város polgármesterének. Utasítom címet, hogy hatósága területén az 1878: XIV. t. c. 141. §-ának végrehajtását, illetve a köztisztaság keresztülvitelét a legpontosabban eszközöltesse. E célból a repörkapitány vagy községbíró az előljáróság egy tagjával, ugyszintén a községi vagy körorvos közbenjöttével még a melegebb idő beállta előtt, tehát április és május hónapokban *helyszíni vizsgálatot tartson*, az utcák, vendéglők, szállodák, kávéházak, cukrászdák, iskolák, óvodák, gyárak, ipartelepek, műhelyek, munkás és cselédlakások és egyéb köz és magánépületek helyiségeiben és udvaraiban a tisztaság és egészségügyi rendszabályok megtartásának ellenőrzése végett és a tapasztalt hiányok pótlásáról, valamint az elkövetett mulasztások megtorlásáról gondoskodjék. Figyelmet fordítson arra, hogy a közsegeket átfutó *utak árcai* kitisztítva legyenek s azok vizeinek állandó lefolyása biztosítottassék. *A közutak vedrei* kereszt-pánttal birjanak. A kut környéke feltöltendő, hogy a szennyvíz a kutba ne folyhasson s ez a kut körül állandó pocolyát ne képezhessen. Ivásra használt kutak körületén ezek vizeivel sem ruhát, sem edényt mosni nem szabad. *Trágyának az utcára*, nyilvános helyekre lerakása meg nem engedhető, az udvarokban pedig az a kuttól jó távol helyeztessék el s intézkedés történjék arra nézve, hogy a trágyalé az utcára ki ne folyhasson. Minden nyilvános hely *árvényeszkéi* tisztán tartandók s azok mérszettel naponta fertőtlenítenedők. Gondoskodása tárgyát képezze az is, hogy főleg a falvak lakóházainak aklakai szellőztetésre kinyithatók legyenek, azok falai pedig kimeszeltessenek. Figyelmet el ne kerülje az, hogy a *vágóhíjak* falai, hus felakasztására szolgáló szögei, padlózat, a lemosásra használandó víz mindig tiszta legyen. Ezen rendeletem pontos végrehajtását midőn megkövetelem, egytuttal elvárom, hogy cím szakközvegevel ezt ellenőriztesse s annak öszszegezett jelentését folyó évi július hó 15-ére hozzám betejersse, mely mellett megjegyzem, hogy a vármegye tisztí főorvosa útján tudomásomra jövő minden mulasztást, vagy hanyagságot a legnagyobb szigorral fogok megtorolni. Zalaegerszegen, 1904. április 2-án.

Cs. rtán, s. k. alispán.

A vasutasok sztrájkja. Ha ugyan anyagi táplálék hiányában nem is érezzük az ismert sztrájkot, de a szellemi táplálék hiányát, ami sok embernek ély nélkülözhetetlen, mint az anyagi, már bizony nehezen viselhetjük el. Teljesen elszigetelve állunk már a nagy világtól, csak elvétve jutunk egy-egy napilaphoz. Nagyon csodálkozunk, hogy vendéglőseink nem szereztek újságokat, pedig egy-egy kocsit eláthatná legalább vendéglőnket újsággal, hisz Keszthelyről könnyű szerrel juthatnók hozzá; a déli vaspálya útján az az újságkiadók is irányíthatnák a lapokat és a Keszthelylyel összekapcsolt kocsiposta útján ebben sem volna hiányunk.

A tapolczai ipartestület folyó évi május hó 8-án délután 2 órakor a városház nagytermében *közgyűlést* tart, melyen az elnök és előljáróság választása fog megejtetni. A múlt hó 20-án tartott közgyűlés ugyanis a tagok nem teljes száma miatt az alapszabályok szerint hatálytalanná nem bír s e miatt maga az ipartestületi előljáróság mondotta ki folyó hó 22-iki előljárósági gyűlésén egyhangulag, az új közgyűlés megtartásának szükségességét; ezzel maga az előljáróság nyújtott módot arra, hogy az ipartestületi tagok között dúló ellenségeskedést egy ujonnan megtartandó közgyűlés fogja előreláthatólag teljesen megszüntetni, a mi az ipartestületi tagok közti jó viszony ápolására s az ipartestület erkölcsi tekintélyének emelésére bizony üdvös volna.

Le az olasz borral. A „Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége” egy felhívást intéz hozzánk, a melyben a mozgalomra hi fel az olasz borvám ellen. A mozgalom nálunk megindult, csak tömörülni kell. Vegyünk részt minél tömegesebben, a ma délelőtt 11 és fél órakor a község háza udvarán tartandó népgyűlésen, csatlakozzunk az országosan megindult mozgalomhoz, hisz a mi létfontosságunk megvédése forog veszélyben. Nincs vesztegetni való időnk, küszöbön az ellenség. Kötelességünk oda hatni, hogy kormányunk a kereskedelmi szerződés tárgyalásakor hatalmas, egységes közvéleményre támaszkodhassék; elemi erővel lépjen sorompóba borgazdaságunk követelménye: *a legnagyobb borvám-tétel változtatlan megtartása.*

Kinizsi Pál sirköve. Kinizsi Pálnak, ki tudvalevőleg Nagyvácszonyban lett eltemetve, sírhele ismeretlen az ez irányban folytatott többszöri kutatás dacára. De százados szohagyomány szerint, az egykor kiasótt sírfedőlap töredéke a nagy-görbői Tolnay régi kastélyban lett befalazva. A kastély újjáépítése alkalmával tényleg előkerült a sirkő töredéke, melyet a múlt napokban a birtok jelenlegi tulajdonosa Tolnay Kornél, Darnay Kálmán sümegi muzeumának ajándékozott. A vörös márványból készült sírfedőlap töredéke tényleg XV. századbeli mű, melynek azonban csak Kinizsi Pál fejét ábrázoló dobombmü része van meg sálakkal, melyből arcvédő pántok nyulnak ki. Sajnos, hogy a sirkő feliratos része hiányzik, mely megadhatná a sirkő teljes hitelességét.

A zalaegerszegi irodalmi es művészeti kör ma esti 8 órakor az „Aranybárány” szálloda dísztermében igen érdekes műsorral tartja első ünnepélyes előadását a következő műsorral: 1. *Hymnus* férfi- és női ének- és zenekarral. 2. *dr. Ruzsicska Kálmán* elnöki megnyitója a kör célja es működési teréről. 3. *Lányi Margit* br. Eötvös József „A megfagyott gyermek” című költeményét szavalja zongora, harmonium és női énekkar kíséretében (melodráma). 4. *Füüőp Imre* irodalom tanulmányi előadása. 5. *Magyar népdalok* (férfikar). 6. Dr. Hajós Ignác „*Wallisi bárdok*”-at szavalja. 7. Mendelsohn nászindulóját előadja a zenekar. A változatos műsor és a szereplők művészi előadása kellemes estét fog szerezni a résztvevőknek. A kör a zene es irodalom művelését tűzte ki céljával es Zalaegerszeg közönsége ezután sok kellemes estét fog a Kör művészi előadásán tölteni.

Orgona-szentelés Hegymagason április 4-én áldotta es szentelte fel Ley József tapolczai plébános, szentszéki ülnök a csinos es új szerkezetű orgonát, melyet Godácsi Imre es felesége Balassa Rozália Hegymagasi lakosok 2200 koronáért csináltattak. A megáldás után Ley József plébános oly szép beszédet tartott, hogy a hiveket könnyekig hatotta. Az istentisztelet után az előljáróság Godácsi Imre lakására ment, hol szintén a plébános szép szavakkal köszönte meg a nagy áldozatot, de köszönő levelet küldött a szép adományért báró Hornig Károly veszprémi püspök is. Markó János kántortanító Ley József plébánosnak mondott köszönetet a szent ténykedésért. Barátságos ebéd zárta be az emlékezetes nap eseményeit. A régi, de még használható orgonát a hitközség a Kisapáti templomnak adományozta.

Időjárás. A kellemes, derült, tavaszi napokat f. hó 22-én esti 7 órakor Keszthely felől érkezett rövid ideig ideig zivatar szakította meg. Az erős villámlással közeldett vészteljes sötét felhők es a levegő nyomása jégkarral fenyegetett, ami be is következett, de kárt alig tett, mert sűrűzáporosóvel vegyesen esett. A zivatar tőlünk északnyugatra húzódott, a merre hallomás szerint nagyobb jégeső volt. A zivatar után még kellemesebb, úde, tavaszi, pormentes levegőben van részünk. A növényélet még jobban megindul az üdítő eső után, es májusra teljes zöld mezét veszi fel a szép természet.

Jönnek a tanítók. A helybeli magy. kir. vincellériskolánál tartandó szőlő es borgazdasági tanfolyamra felvett néptanítók holnap kezdik meg a tanfolyam tavaszi felét. A tanfolyamra 22 tanító lett államköltségen felvéve, kik a most kezdődő tanfolyam elméleti részén kívül a szőlőoltás, iskolázás es a szőlő tavaszi munkáit fogják gyakorlatilag elsajátítani, hogy otthonukban a szőlőfelújítás fontos es szakszerű munkájában a népet is kioktassák. Nemes törekvésük bizonyára áldást hozó lesz e hazára, ha maguk is iparkodnak az aránylag rövid ideig tartó tanfolyam alatt előadottakat, mint gyakorlatilag, mint elméletileg elsajátítani.

Kikelet. Ébred a természet. Bimbózik már a legkisebb galy is, a tavaszi langyos nap életre kelti a mélyen szunnyadó fát es színpompás virágdiszben tárul szemünk elé gyümölcsös, erdő es mező. Balzsamos, kellemes illatu levegő ingerli szagló érzékünket. Az ég azur színben ragyog. Hangos madárének es csicsérgés tölti be a kertet, mezőt es erdőt; minden vidám, mintha a nap is mosolygóbban sütné. Munkára hívja a természet ébredése a földmivest, hogy keresse es elérje a kincset, mit a föld rejteget. Megindult mezőn es szőlőben a munka. Hangyaszorgalommal folyik az mindenütt, áldás hozó lesz gyümölcse is. A szőlőtrügy fakadása, a gyümölcsfák virággal telt színpompája, a szántó földek sűrű zöld pázsitja, mindmeggannyi reménye anyagi jobblétünknek es boldogulásunknak. Es ha az isteni Gondviselés távol tart ez évben tőlünk minden veszélyt, úgy jobb évnek lehetünk boldog részesevé.

Pályázatok, betöltendő állások. Hézagpótló, áldásos célu vállalat az „Országos Általános Pályázati Hirlap” Cselédeknek, munkásoknak van Magyarországon közvetítőjük, csak az értelmiségbeli álláskeresőknak nincsen. Ezen hiányt célszerűen, olcsón hozzáférhetően pótolja nevezett lap, mely *azonnal* hirt ad az országban megüresedett összes állásokról. ezáltal minden álláskereső egy helyen központosítva, könnyen, áttekinthetően megtalálja a megüresedett állásokat, melyekre gyorsan pályázhat, mi által már igen sokan jutottak jó álláshoz. *Szolgálatot tesz az alkalmazásadóknak is, mert minden megüresedett állást ingyen közze tesz.* Ezért *állást nyerni* legbiztosabban ezen lap útján lehet Közöltetnek a hivatalos pályázatok is. Hetenkint megjelenve, minden számában számos állami, közigazgatási, magántisztviselői, gazdasági, hivatalsszolgái, pénzügyőri, kereskedősegédi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van. Ingeny melléklete: „Házasulandók Lapja”, melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Száma 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút, 18. *Képviselők stókiadóhivatalok* vezetésére minden nagyobb vidéki városbn kerestetnek.

Házassági célból ismerkedni legbiztosabban lehet „HÁZASULANDÓK LAPJA” útján. Ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házasulandók között az egész országban es külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiakról, különböző hozományu nőktől, tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetük. az „Országos Általános Pályázati Hirlap”-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokat. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 18.

KÖZGAZDASÁG.

A chilisalétrom a kerti gazdaságban.

A kertészek nálunk még alig ismerik a műtrágyák hasznát, a kertgazdaságokban alig is használnak műtrágyaféléket, pedig a német kertészek kerti terményeikben elért óriási terméseket jórészt a célszerűen alkalmazott műtrágya-féléknek köszönhetik. Az istállótrágya egymaga óriási hozamok elérésére nem elegendő, mert a talajban igen lassan korhad el s ezért a növények kizárólagos istállótrágyázás mellett különösen a nitrogént nélkülözik, pedig ez az a tápláló anyag, amely a növényzet buja fejlődését eredményezi. Ebből kifolyólag a kerti növényeknek legfontosabb tápláló anyaga a chilisalétrom, amely sok nitrogént tartalmaz, amelynek célszerű alkalmazásával nem is remélt óriási termések érhetők el. A salétrom használatát egynéhány kerti növényre a következőkben ismertetjük.

Murokrépa, répa, retek és más gyökérnövények trágyázásánál leghelyesebben akkor járunk el, ha a vetés alkalmával 20 gramm chilisalétromot hintünk egy négyszög méterre és azt sekélyen bekapáljuk. A kikélest követő három hétre ezen trágyázás ismételjük s ezután három héttel még harmad ízben is adjunk négyzetméterenként 20 grammot, amely két utóbbi esetben csak a talaj felületére szórjuk azt ki s nem szükséges bekapáltatnunk. A kiszórás alkalmával a növényzet ne legyen esőtől, vagy harmattól vizes.

Burgonya elültetése után a talajt négyzetméterenként 20 gramm chilisalétrommal egyenletesen beszórjuk s ez alkalommal a bekapálás nem szükséges. Közvetlenül az első bekapálás előtt s ismét a második kapálás előtt 15-30 grammot hintünk el négyzetméterenként.

Az *ugorka és hagyma* trágyázása chilisalétrommal. A veteménysorok elkészítése előtt négyzetméterenként 10 gramm chilisalétromot kapálnak a talajba. Két hétre a növények kikélese után négyzetméterenként 10 gramm salétromot felültrágyázunk s azt minden két vagy három hétben ismételjük. Julius hó multával hagymát salétrommal trágyázni többé nem szabad, különben megérését késleltetjük.

A *salátaféléknek* igen sok salétromot nem szabad adni; a saláta kiültetésekor 10 gramm salétromot szórunk négyzetméterenként s azt kapáljuk be. Néhány hétre a kiültetés után ugyanannyit szórhatunk ki, amit három hetenként a szükséghez mérten ismételhetünk.

A *szamóca-féléket* márciusban amikor kitakarítottuk és megmunkáltuk, négyzetméterenként 10 gramm chilisalétrommal látjuk el s azt sekélyen bekapáljuk. Virágzás után a növényeket többször megöntözzük olyan vízzel, melynek literjébe 1/2 gramm chilisalétromot oldunk fel. Gyümölcszedés után ismét adjunk négyzetméterenként 10 gramm salétromot, amit augusztus elején másodszer ismételhetünk.

Ezek lennének azon növények, melyek trágyázása leggyakrabban kerülhet szóba s a melyeknél a chilisalétrom használata valóban busásan kifizeti magát.

APRÓ HIRDETÉSEK.

FOGAK és teljes fogsorok

rágásra alkalmasak a gyökér eltávolítása nélkül is, továbbá eltörött és nem jól illő fogsorok javítását 2 óra alatt mérsékelt árak és részletfizetésre is elvállalja.

Brattan József, fogműves

Tapolca, főutca volt Hoffmann-féle házában.

Foulard-selyem

bluzokra és ruhákra, méterenként 60 kr.tól 3 frt, 70 kr.-ig. Bérmentve és már elvámolva házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték postalordultával. 2 Henneberg selyem-gyár. Zürich.

STIGLITZ ÁRMIN
órás- és aranyműves
Tapolca.

Pontos munkával jó és olcsó áruval szolgálni, ez az elve az elismert legjobb és legrégebb órás- és aranyművesnek:

Stiglitz Ármín.

Mindenféle T É G L A

ugymint: faltégla, lyukas és tömör sajtolt faltégla, igen alkalmas nyers építkezésekhez, továbbá hódfarku és hornyolt tetőcserep, valamint orr-, kövezet-, kut-, csatorna-, párkány- és jászoltégla, ugy alagsó is a legjobb minőségben bármely állomásra szállítva kapható az alant nevezett tégla-gyárban.

Árjegyzékkel és mintával szívesen szolgál

URADALMI GÖZTÉGLAGYÁR S Á R V Á R.

Kiadó lakás.

Némethy utmester házában egy bebutorozott utcai szoba külön bejárat-tal május 1-től kiadó.

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlom állandóan nagy választéku raktáramat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m. permetezők, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lámpák — továbbá a legnagyobb választék szőlőprésekben, azonkívül állandó raktárt tartok mindennemű gazdasági gépekből.

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

Egy bebutorozott ntczai szoba **Ács utbiztosnál** május hó 1-ére kiadó.

HIRDETÉSEK.

Bürger Ignác

bank- és gabonabizományi üzlete a „STANDARD“ életbiztosító társaság (Alapított 1825. évben) **fő ü g y n ö k s e g e** KAPOSVÁROTT.

Üzletágak:

A tőzsdén jegyzett összes értékpapírok (sorsjegyek) és vidéki takarékpénztári részvények vétele és eladása.

Jelzálogkölcsonök legelőnyösebb megszerzése és azok convertálása. (Olcsóbb kamattal.)

Kölcsonök folyó számlára és váltók leszámítolása a legolcsóbb kamattal mellett.

Földbirtokok vétele, eladása, és azok parcelálása.

Sorsjegyek eladása a legkedvezőbb föltételek mellett.

IGÉRVÉNYEK (Promessen) minden huzáshoz.

Sorsjegyek biztosításra elfogadtatnak.

Osztálysorsjegyek elárusítása.

Az összes sorsolások díjmentesen ellenőriztetnek.

Élet-, hozomány- és járadék biztosítások

felvétele a legelőnyösebb díjszabások mellett.

Ügynökök, — kik sorsjegyeknek résztfizetésre való eladásával kívánnak sok pénzt keresni, — (az 1883. XXI. t.-c. alapján eng.) fenti címre jelentkezhetnek.

Sürgőncím: Bürger Kaposvár. — Telefon 84.

Ne vegyen Cimbalmot vagy Harmoniumot, mig Reményi Mihály mű-hangszerész legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik. Budapestről Király-utca, 44/I sz.

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom-m.) Sürgőnyezim: Eternit Budapest. Telefon 12—92. Gyár: VÖCKLABRUCK (F.-Ausztia.)

ETERNIT-PALA AZBESZT-CEMENT-PALA

HATSCHEK LAJOS SZAB.

Elpusztíthatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

Eternit művek HATSCHEK LAJOS Budapest, VI, Andrásy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsirakomány. — Kérjen ismertetést.

Értékesítsük a tapasztalatot!

Egy megrendelés után meggyőződik mindenki, hogy áraink mesés olcsósága, és áruink minőségének kifogástalan volta, valamint

a leggazdagabb választék

legszebb újdonságok gyapju-, mosó- és selyemszövetekben, kész női és uri-ruhák, kalapok s minden egyéb ruházati czikkek, szőnyegek, takarók, függönyök, vászon-árak stb. stb. Mindezek a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig a megbízhatónak elismert

Ludwig ZWIEBACK & Bruder

csász. és kir. udvari szállítóknál kaphatók

WIEN, VI/2. MARIAHILFERSTRASSE 111.

A monarchia egyedüli áruháza, mely példátlan olcsó árai dacára 15 koronás megrendelésre portómentesen szállít!

Látványos mintagyűjtemény, — garantált — kitűnő gyapju. mosó selyemszövetekből, kívánatra ingyen, bérmentve.

Gyönyörű illusztrált divatlapok!!

9-20

Legjobb és legolcsóbb

SZŐLŐTRÁGYA

a kőbányai szárított hizósertéstrágya.

Felülmul minden egyéb trágyafélét!

számtalan előkelő birtokos és elsőrangú szakembertől megvizsgálva és kitűnőnek elismerve.

Helybeli raktár:

Kohn Mór, szállítónál.

Kapható a

Budapest-Kőbányai Trágyaszárító-gyártól,
Budapest, IX. Üllői-ut 21.

Rum, Cognac, Szilvorum,

likőrök, likőrkrémek stb. az általam készített vegytiszta eszenciák és kompozíciókkal házilag $\frac{1}{8}$ sőt $\frac{1}{4}$ részben olcsóbban állíthatók elő, mint készen vett árak. Árjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve.

Baros Gábor,

Budapest, VII. Dohány-utca 1. A. W.
Eszenciák és Kompozíciók gyára.

BRÁZAY KÁLMÁN
SŐSBORSZESZ
KÉSZÍTMÉNYE.

MAGY ÜVEG ÁRA - 2 KOR
KIS ÜVEG ÁRA - 1 KOR

Használati utasítás minden üveghöz mellekelve van.

Tüzifa eladás.

- I. Bükkfa házhoz szállítva 33 kor.
- II. " " " 29 "
- I. Cserfa " " 32 "
- II. " " " 28 "

Égészséges, száraz, szép 100 m/m, I-ső osztályu bükkhasábfát korona 130.— II-ik " " korona 125.— szállít bérmentve a tapolczai vasut-állomásra

FRANK BERNÁT

Tapolcza.

Az erdőben átvéve a bükkfa 8 koronával, a cserfa 6 koronával olcsóbb.

A fuvar a fa átvételénél a fuvarosnak fizetendő ki.

Jorgó János

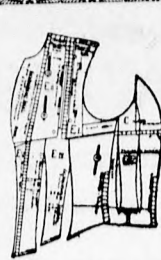
Órás gyári raktár Wien III 4. Rennweg Nr. 75 B

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevasárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, részede teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindenemű zsebórába új rugó helyezése 40 kr. Minden vasartott vagy javított óráért kezességet vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékéből:
7787. sz. legolcsóbb legjobb sirapázióra nick. keltokban 36 órai járással 7 frt. 30
8039. sz. valódi ezüst pánczellánc 15 gr. 1 frt.
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedelt 5
7989. sz. Ingaóra ütőművel 2 sulyal 130 cm. magas 11 50
7929. sz. Jó ébresztő óra 1 20
Sziveskedjek nevemre és házászámomra 75 B, pontosan figyelni.

A hölgyvilág részére!!

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint, fáradság nélkül készítheti ruháját az

igazítható női derék-szabászati készülék segítségével anélkül, hogy a szabászati rajtot megtanulta volna.

Eme készülék minden testalkat részére szabályozható.

Akadémiailag vizsgázott. Számos elismerő-irat. Utánvét mellett! **Egy készülék ára 3 korona.** Utánvét mellett! Minden kulturállamban törvényesen védve és szabadalmazva.

Guschelbauer Antal,
Sopron.

6-52

Képviselek minden helységben kerestetnek.

Magyarazatot ingyen küldök.

A szénkénevezési idényre!

Legpontosabban adagoló, legegyszerűbb szerkezetű és legtartósabb

szénkénegefecske az „EGYSZERŰSÉG”

kosinszky Viktor igazgató szabadalmazott szénkénegefecske, KIZÁRÓLAGOS GYÁRTÁSA ÉS ELADÁSA:

SCHOTTOLA ERNŐ ezégnél
BUDAPESTEN, Andrásy ut 2.

A szénkénegefecske ellenőrzésére szolgáló mérő-henger ugyanitt kapható — Bő ismertető leírást és utmutatást a gyéritő eljáráshoz ingyen és bérmentve küldöm meg.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerészegyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

$\frac{1}{4}$ palack 5 korona $\frac{1}{2}$ palack 2-60
10 palack rendelésénél 10% engedmény.

Kapható: Tapolczán.

POPPER GYULA fűszerkereskedésben;
nagybani eladás a vidék részére
SÄTTLER JÖZSEFNÉL Nagykanizsán.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegyj ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgálgó intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Vegyj ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgálgó intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.